जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक वर्ग-1 सहकारी संस्था पालघर

महत्वाचे सुत्रे व रेशो

(Formulas & Ratios)

अ.क्र	तपशिल	आदर्श प्रमाण
1.	खेळते भांडवल (ताळेबंदाची बेरीज-दुबेरजी व्यवहार-तोटे)	--
2.	स्वनिधी/ नेटवर्थ (पुढे सुत्र दिलेले आहे)	--
3.	स्वनिधी/खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण (स्वनिधी/नेटवर्थ - खेळते भांडवल	10%
4.	भागभांडवलाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	4 ते 6 %
5.	ठेवींच्या खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	80% ते 85%
6.	मुदत ठेवींचे एकुण ठेवींशी प्रमाण	50%
7.	चालु / बचत ठेवींचे एकूण ठेवींशी प्रमाण (CASA Deposit means Curent Account & saving Account)	50%
8.	नियम 35 नुसार ठेवी स्विकारणे बाबत मर्यादा (भाग भांडवल + राखीव निधी +इमारत निधी x१०	--
9.	कर्जाचेखेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	65%
10	सी.डी .रेशो कर्ज -कर्ज वाटपास उपलब्ध स्वनिधी x१०० ठेवी	65%
11	ढोबळ एन.पी.ए कर्ज रक्कम व त्याचे येणे कर्जाशी प्रमाण (ढोबळ एन पी ए ÷ येणे कर्ज)	10%
12.	निव्वळ एन.पी.ए चे येणे कर्जाशी प्रमाण	5%
13.	थकबाकी रक्कम व त्याचेकर्जाशी प्रमाण (थकबाकी रककम ÷ येणे कर्ज)	5%
14.	गूंतवणूक रक्कम व त्याचे एकुण ठेवींशी प्रमाण तथा तरलता/एस.एल.आर. (StATUTURY LIQUIDITY RATIO) (गुंतवणूक रक्कम ÷ ठेवी) परंतू यामध्ये एनपीए गुंतवणूक वजा करावी	20 ते 25 %
15	एकुण उत्पन्न व त्याचेखेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	10%
16.	निव्वळ नफा रक्कम व त्याचेखेळत्या भांडवलाशी	1 %,

CamScanner

	प्रमाण निव्वळ नफा रक्कम रु.382.14 लाख	
17.	निव्वळ नफ्याचे उत्पन्नाशी प्रमाण	10 %
18.	ALR व ABL दुरावा प्रमाण (Spread) Average Lending Rate =कर्जावर मिळालेले व्याज ÷सरसरी कर्ज Average Borrowing Rate =ठेवीवर दिलेले व्याज सरासरी ठेवी	3%,
19.	उपलब्ध निधीनुसारकर्ज वाटप म्हणजेच Overtrading व Undertrading उपलब्ध निधी =स्वनिधीच्या 70 ते 75 % ठेवीच्या 70 % बाहेरील कर्ज 100 %	
20.	नियम 35 नुसार ठेव स्विकारण्याची मर्यादा (भाग भांडवल +राखीव निधी+इतर निधी x10	
21.	करंट रेश्यो (इतर येणी = इतर देणी)	2:1
22.	डेष्ट इक्विशी रेश्यो (कर्ज+ठेवी ÷स्वनिधी)	10:1
23	कॉस्ट ऑफ फंड ठेवी व कर्जावर दिलेले व्याज ÷ सरीसरी ठेवी	5%
24.	फिक्स असेंट रेश्यो (कायम मालमत्ता ÷स्वनिधी)	1:1
25.	व्यवसायातील नफ्याचे उत्पनाशी प्रमाण (निव्वळ नफा + कर व तरतूदी ÷ उत्पन्न)	15 ते 20 %
26.	व्यवस्थापन खर्चाचेखेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	2.50%
27.	दिलेल्या व्याजाचे उत्पन्नाशी प्रमाण	55%
28	प्रतीकर्मचारी नफ्याचे प्रमाण (82 कर्मचारीकार्यरत)	किमान 2 लाख
29.	प्रतीकर्मचारी व्यवसाय / उत्पादकता	किमान 4 कोटी
30.	इंटरेस्ट कव्हरेज रेश्यो ठेव + कर्ज व्याज / यापूर्वीचा नफा	1:1
31.	कर्मचारी पगाराचे एकूण उत्पन्नाशी प्रमाण	15%
32	तारणीकर्जाचे एकूणकर्जाशी प्रमाण	90 ते 95%
33.	विनातारणी कर्जाचे एकणकर्जाशी प्रमाण	5 ते 10 %
34.	संचालक मंडळकर्जाचे एकूणकर्जाशी प्रमाण (रु. 19.49 लाख कर्ज दिले आहे.)	5%
35.	कर्मचारी वर्गास दिलेल्या कर्जाचे एकूणकर्जाशी प्रमाण (रु. 463.06 लाख कर्ज दिले आहे.)	
36.	हातातील रोख शिल्लकेचे ठेवीशी प्रमाण(सी.आर. आर.)	1%
37.	सी .आर.ए.आर	9%
38.	नियम 23 नुसार भागाचे मुल्यांकन नेटवर्थ भागाची संख्या	

CamScanner

39.	एका बँकेत केलेल्या गुतवणूकीचे प्रमाण (ठेवीच्या 5%)	

१) सी. डी. रेशो :-

संस्थेच्या स्वनिधीतूनकाही निधी कर्जवाटपासाठी उपलब्ध असतो. कर्जाचे रक्कमेतुनहाकर्ज वाटपासाठी उपलब्ध असलेला स्वनिधी वजा करुन उरलेल्या कर्जाचे ठेवीशी गुणोत्तर म्हणजेसीद्य डी. रेशोहोय.

कर्ज :- कर्जवाटपास उपलब्ध स्वनिधी

सी. डी. रेशा= ....x १००

ठेवी

२. खेळते भांडवल म्हणजे - ताळेबंदाची बेरीज वजा दुबेरजी वजा तोटे

३. सरासरीखेळते भांडवल - दरमहाचेखेळते भांडवल भागीले १२

४.. अनुत्पादक गुंतवणूक - ज्या गुंतवणूकी पासून व्याजाचे किंवा लाभांशाचे किंवा अन्य कोणतेही उत्पन्न मिळत नाही अशी गुंतवणूक

५. **स्वनिधी /नेटवर्थ**

स्वनिधी आकारणीखालील प्रमाणेकेली जाईल.

स्वनिधी = वसुल भाग भांडवल + रिझंव्ह फंड +इमारत फंड + लाभांश समीकरण निधी + गुंतवणूक चढउतारा निधी + नफा विभागातून काढलेली व कोणत्याही बाहय देयता भागविणेसाठी नसणारा निधी + उत्तम जिंदगीवर तरतुद + चालु वर्षातील नफा - संचित तोटा - कमीकेलेली अनुत्पादकजिंदगीचीतरतूद - कमीकेलेली थक व्याज तरतुद - कराव्य लागणाऱ्या मात्र न केलेल्या खर्चाच्या व इतरतरतुदी.

(मात्र नेटवर्थमध्ये झीजनिधी, संशयीत बुडीत फंड निधी, भागभांडवल परतफेड निधी यांचा समावेश होत नाही.

६. **व्यवस्थापन खर्च :-**

व्यवस्थापन खर्चामध्येखालील बाबींचा समावेश होईल.

अ) आस्थापन विषयक खर्च - पगार, बोनस, भत्ते इ.

ब) इतर व्यवस्थापन खर्च प्रिंटींग, स्टेशनरी, टेलिफोन, संचालक मंडळ भत्ते, जाहिरात, पोस्टेश, सभारंभ, भाडेकर, विमा, कायदा फी, हिशोब तपासणी फी, घसारा / दुरुस्ती इ. (थकव्याज तरतुद व एन. पी. ए. तरतुदीचा व्यवस्थापन खर्चाचा व्यवस्थापन खर्चात समावेश होत नाही.)

CamScanner

७. **ग्रॉस. एन. पी. ए.**

वर्षाअखेर एन. पी. ए. मध्ये असणाऱ्या कर्जखात्याची येणेबाकी म्हणजेग्रॉस एन. पी. ए.

८. **नेट एन. पी. ए.**

नेट एनपीए = ग्रॉस एन. पी. ए. तरतुद - एन. पी. ए. खात्यावरील येणे व्याज (जरकॅपिटलाइज केले असेलतर)

९. **उत्तम जिंदगीवर तरतुद -**

उत्तम जिंदगी म्हणजे जीकर्जे एन. पी. ए. झालेली नाहीत ज्या कर्जाचे वसुली बाबत कोणतीही अडचण नाही अशीकर्जे म्हणजे उत्तम जिंदगीहोय. या कर्जावरील ०.२५ टक्के प्रमाणेकेलेलीतरतुद म्हणजे उत्तम जिंदगीवर तरतुद

चालु वर्षात नफा - सचिंत

१०. सी.आर.ए.आर.

मा. सहकार आयुक्त पुणे यांचे परिपत्रक जा.क्र.पतसंस्था / सआ-५/नि म / २४११ सन २०२२ दि.२३/०८/२०२२

सी.आर.ए.आर. = कॅपीटल टू रिक्स वेटेज असेट रेश्यो

(भांडवल निधीचे /स्वनीधीचे / जोखीम भारीत मालमत्ता/ जिदंगीशी असलेले प्रमाण

CRAR = स्वनिधी / संस्थेची जोखीम भारीत मालमत्त x१००

(सुहास नाना पवार)
जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक वर्ग-१
सहकारी संस्था पालघर

CamScanner